

**LA STORIOGRAFIA ROMENA E STRANIERA RIGUARDO AL
PROBLEMA DELL'URBANIZZAZIONE NEL
BASSO DANUBIO IN ETÀ ROMANA**

Dan APARASCHIVEI
(Istituto d'Archeologia, Iași)

Abstract: *This study presents the stages of research conducted by Romanian historians and archaeologists, but, also, foreigners, especially from Bulgaria, in connection with the problem of urbanization in the Roman period. In a century and a half, when we can follow the modern scientific research in the area of the Lower Danube, it stands the greatest interest, both of scholars of various scientific centers of Europe, but also of local scientists.*

**ISTORIOGRAFIA ROMÂNĂ ȘI STRĂINĂ PRIVITOARE LA
PROBLEMA URBANIZĂRII LA DUNĂREA INFERIOARĂ ÎN EPOCA
ROMANĂ**

Rezumat: *Acest studiu prezintă stagiile parcurse de cercetarea istorică și arheologică românească, dar și străină, în special din Bulgaria, privitoare la problema urbanizării în perioada romană la Dunărea de Jos. Într-un secol și jumătate de când a început cercetarea modernă a problemei respective s-au obținut rezultate remarcabile atât de către diferite centre științifice europene, dar și din România și Bulgaria, pe care articolul le față le prezintă detaliat.*

**L'EDIZIONE DEL TESTO PATRISTICO E I SUOI PROBLEMI.
SGUARDO RETROSPETTIVO
ALLA RICERCA DEL XX SECOLO**

Emanuele CASTELLI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *This paper discusses aspects of editing and circulation of Greek and Latin Texts in Antiquity and offers a short account on books and scholars in early Christianity. On the other hand, the paper presents historical reflections on Greek and Latin textual criticism especially in Patristic Studies of the XX Century.*

**EDITAREA TEXTULUI PATRISTIC ȘI PROBLEMELE SALE. PRIVIRE
RETROSPECTIVĂ ASUPRA CERCETĂRII DIN SECOLUL AL XX-LEA**

Rezumat: *Acest studiu discută problematica editării și circulației textelor grecești și latine în Antichitatea târzie și oferă o scurtă privire asupra cărților și învățaților din creștinismul timpuriu. Pe de altă parte, studiul prezintă reflecții istorice asupra criticismului textual grec și latin, în special studiile patristice din secolul al XX-lea.*

**ALLA RICERCA DEL XX SECOLO
LA CIVILTÀ DI CUCUTENI E LE COEVE COMUNITÀ DELL'ITALIA
SUD-ORIENTALE: IL CONTRIBUTO SCIENTIFICO DI MELUȚA
MIROSLAV MARIN**

Donato COPPOLA
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The Author considers the essential contribution that Meluța Miroslav Marin, during her research in Faculty of Philosophy of Iași, has given to understand anthropomorphic “idolica” cucutenian plastic art in different periods in Dacia and to examine the possibility of correlation between two geographically distant areas: Romania’s territory with cucutenian cultures and South-eastern Italy. In both areas is evident a number analogies related to the female figure of the Great Mother that, in the mature phase of the agricultural Neolithic cultures of South-eastern Italy, has female realistic features. During the decrease of South-eastern Italy’s agricultural communities, after the climatic crisis of the V-IV millennium, female idols change into image with androgynous features and at last, in the following phase dominated by rearing, they become real idols with zoomorphic features (IV millennium).*

ÎN CĂUTAREA SECOLULUI XX. CULTURA CUCUTENI ȘI COMUNITĂȚILE CONTEMPORANE DIN ITALIA SUD-ESTICĂ: CONTRIBUȚIA ȘTIINȚIFICĂ A MELUȚEI MIROSLAV MARIN

Rezumat: *Autorul discută contribuția esențială pe care Meluța Miroslav Marin, în timpul cercetării sale la Facultatea de Filosofie din Iași, a adus-o la înțelegerea plasticii antropomorfe cucuteniene și examinează posibilitatea corelării dintre două arii geografice aflate la distanțe apreciabile: teritoriul României, unde s-a dezvoltat cultura Cucuteni, și Italia sud-estică. În ambele arii există un număr apreciabil de analogii ce privesc figura feminină a Marii Mame, care, în faza de maturitate a culturilor neolitice agricole din Italia sud-estică, are trăsături realiste. În timp, după criza climatică din milenii V-IV, în Italia sud-estică, idolii feminini se schimbă în imagini cu trăsături androgine, pentru ca, în final, în ultima fază a comunităților agricole din zona menționată, ei să devină idoli cu trăsături zoomorfe (mileniul IV).*

THE BILINGUAL INSCRIPTIONS OF MOESIA INFERIOR: THE HISTORIOGRAPHIC FRAMEWORK

Roxana-Gabriela CURCĂ
(“Alexandru Ioan Cuza” University Iași)

Abstract: *Even though it represents a negligible percentage from the entire epigraphic material from Moesia Inferior (I-III A.D.), the bilingual inscriptions do require a special attention, as they mirror an undoubtedly real and broad phenomenon, on which few actual attestations are available. The Greek-Latin and Latin-Greek equivalences, the code-switching phenomenon and the stereotype formulas will be analyzed within the historiographical context regarding the bilingualism.*

INSCRIȚIILE BILINGVE DIN MOESIA INFERIOR: CADRUL ISTORIOGRAFIC

Rezumat: *Chiar dacă reprezintă un procent neglijabil din întregul material epigrafic din Moesia Inferior (I-III d.Hr.), inscripțiile bilingve necesită o atenție specială, deoarece oglindesc, fără îndoială, un fenomen real și răspândit, puțin atestat. Materialul de față analizează în contextul istoriografic privitor la bilingvism echivalențele greco-latine și latino-grecești, fenomenul numit “codul de comutație” (code-switching) și formulele stereotipe.*

LA PASSIO SABAE GOTHI (BHG 1607): IL CONTRIBUTO DI RICERCATORI ROMENI

Mario GIRARDI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *This general survey outlines the contribution of the Romanian critical literature concerning one of the oldest and most trustworthy historical documents about the Christianity's statement on the Lower Danube area (the border between Roman Empire and Barbaricum) during the IIIrd and IVth century. After a first phase, marked by issues due to scholars coming from theological (and historical) training, other scholars seem to have undertaken more recently accurate researches in the domain of philology, in addition to history and archaeology of the region concerned by this document.*

PASSIO SABAE GOTHI (BHG 1607): CONTRIBUȚIA CERCETĂTORILOR ROMÂNI

Rezumat: *Contribuția de față discută într-o manieră critică aportul cercetării românești la analiza și interpretarea unuia dintre cele mai vechi și mai importante documente istorice privitoare la creștinismul de la Dunărea Inferioară (granița dintre Imperiul roman și Barbaricum) în secolele III-IV. După o primă fază, marcată de contribuția cercetătorilor venind din câmpul teologic (și istoric), alți cercetători par să fi manifestat o atitudine mai științifică față de acest document, bazată pe aportul filologiei, istoriei și arheologiei.*

PROFESSOR WŁODZIMIERZ PAJAŃKOWSKI – DER BEDEUTENDE POLNISCHE HISTORIKER UND SEIN BEITRAG ZUR GESCHICHTE DER ANTIKE

Jerzy HATŁAS
(Universitätsbibliothek, Adam-Mickiewicz-Universität, Poznań)

Abstract: *Włodzimierz Pająkowski, the well-known Polish scholar of Antiquity, is born July 31st 1934 at Karanowo and died October 25th 1992. He dealt from his early career with ancient history – especially with the periphery of ancient world -, but he was well familiarised with another periods. The most valuable work of Włodzimierz Pająkowski, which treats about Illyrians, was accomplished in 1981. The book appeared 2000 at the Poznań University Publishing House, in German: Die Illyrier - Geschichte und Siedlungsgebiete - Versuch einer Rekonstruktion. The results of his scientific work remain, and we must not to forget that, at his time, the articles and books were achieved without computer. The scientific results of Włodzimierz Pająkowski impose respect not only in the Adam-Mickiewicz University, from Poznań, but also in the whole scientific world in Poland.*

PROFESORUL WŁODZIMIERZ PAJAŃKOWSKI – ISTORIC POLONEZ IMPORTANT ȘI CONTRIBUȚIA SA LA ISTORIA ANTICHITĂȚII

Rezumat: *Włodzimierz Pająkowski, cărturar polonez binecunoscut al Antichității s-a născut la 31 iulie 1934 și a murit la Karanowo 25 octombrie 1992. El s-a ocupat de la începutul carierei sale cu istoria antică, în special cu periferia lumii antice, dar a fost bine familiarizat și cu un alt perioade. Opera cea mai valoroasă a lui Włodzimierz Pająkowski, care tratează despre iliri, a fost realizată în 1981, fiind reeditată în 2000 la Editura Universității din Poznań în limba germană: Die Illyrier - Geschichte und Siedlungsgebiete - Versuch einer Rekonstruktion. Rezultatele muncii sale științifice rămân, iar noi nu trebuie să uităm că, la vremea lui, articolele și cărțile au fost realizate fără calculator. Rezultatele științifice ale Włodzimierz Pająkowski impun respect, nu numai în cadrul Universității Adam Mickiewicz de la Poznań, dar și în toată lumea științifică din Polonia.*

FRA ROMANIA E ITALIA: STUDI E RICERCHE DI DEMETRIO MARIN SUL MONDO ANTICO E SULLA LETTERATURA ROMENA

Domenico LASSANDRO
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *Remembering Demetrio and Meluța Marin, the scientific cooperation was born and developed among the universities in Iași and Bari. In the essay the scientific production of Demetrio Marin is examined with great attention.*

ÎN TRE ROMÂNIA ȘI ITALIA: STUDIILE ȘI CERCETĂRILE LUI DEMETRIO MARIN ASUPRA LUMII ANTICE ȘI A LITERATURII ROMÂNE

Rezumat: *Rememorând activitatea lui Demetrio Marin și a Meluței Marin, este amintită cooperarea născută și dezvoltată de-al lungul anilor între Universitățile din Iași și Bari. În acest text este examinată cu atenție activitatea științifică a lui Demetrio Marin în domeniul culturii și civilizației antice și al literaturii române în relația sa cu cea antică.*

UNA RIFLESSIONE SULLE GRAMMATICHE LATINE NELLA TRADIZIONE SCOLASTICA ITALIANA

Aldo LUISI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *There are a lot of Latin grammars, although there is not a prototype of modern Latin grammar according to the canons of the affirmed linguistics. We already see an endless series of tested opinions, already studied, already approved, for which the only way of studying seriously and constructively Latin grammar is that to appraise with great diligence all the introduced opinions and to build on them solutions partly new. The walk is still however long.*

O REFLECȚIE ASUPRA GRAMATICILOR LATINE ÎN TRADIȚIA ȘCOLARĂ ITALIANĂ

Rezumat: *Există o mulțime de gramatici latine, deși nu există un prototip al unei gramatici moderne în acord cu canoanele lingvisticii. Sunt prezentate diferite opinii, texte, propuneri pentru o gramatică latină serioasă și constructivă, dar rămâne de depus încă o muncă foarte îndelungată până să se ajungă la un consens.*

BYZANTINE HISTORY AT UNIVERSITY OF IAȘI

Bogdan-Petru MALEON
(“Alexandru Ioan Cuza” University Iași)

Abstract: *The history of Byzantium has been taught in Iași since the 19th century, along with the founding of first modern higher education institutions. After the university in Iași was founded in 1860, the teaching by scientific rules of this part of the past was done within the Faculty of Letters, as part of the course of “Universal History”. Nevertheless, the first holders of this department, Titu Maiorescu, for a short while, and Nicolae Ionescu between 1863 and 1891, were not specialists in the field. After half a century since the founding of the first institution of*

higher education in Romania, there have come here Byzantine history teachers specialized in the West. The first of them was Orest Tafrali, who developed his doctoral thesis regarding Byzantine Thessaloniki under the guidance of the great French scientist Charles Diehl. He taught courses in archeology, history of art and epigraphy and organized practical classes with students to Byzantine monuments. The second teacher with concerns in Byzantine history was Gheorghe I. Brătianu, permanent professor in the department of Universal History between 1924 and 1940. Both above mentioned historians were formed in Western historiography academics, took part in international scientific events and their papers were published in the most prestigious publications. After 1948, once the communist regime settled in Romania, there was a complete break from this point of view, by drastically limiting the contacts with Western historiography media and subordination of historiographical approaches to a restrictive ideological paradigm. There was added the brutal elimination of scientists from academia and imprisonment of many of them, after being subjected to false trials. An example of this kind was that of Gheorghe I. Brătianu, who tragically ended his existence in the communist prison of Sighet. After 1948 the Faculty of Letters split, one of the newly created faculties being that of History and Philosophy, within which a course of Byzantium History was taught, but there was no scholar to reach the level of those mentioned above.

ISTORIA BIZANTINĂ LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI

Rezumat: Istoria Bizanțului a fost predată la Iași din secolul al XIX-lea, o dată cu fundarea primei instituții moderne de învățământ universitar. După înființarea Universității în 1860, predarea pe baze științifice a acestei părți a trecutului a fost făcută în cadrul Facultății de Litere, ca parte a cursului de Istorie universală. Primul titular al catedrei, Titus Maiorescu, pentru scurt timp, și apoi Nicolae Ionescu între 1863 și 1891, nu au fost specialiști în acest domeniu. După jumătate de secol de la fundarea primei instituții de învățământ superior din România, aici au activat profesori de istorie bizantină specializați în Occident. Primul a fost Orest Tafrali, care și-a susținut doctoratul cu o teză despre Thessalonica bizantină sub conducerea marelui specialist francez Charles Diehl. El a predat cursuri de arheologie, istoria artei și epigrafie și a organizat seminarii practice cu studenții la monumente bizantine. Al doilea profesor care a predat istoria bizantină a fost Gheorghe I. Brătianu, profesor titular al catedrei de Istorie universală între 1924 și 1940. Ambii istorici menționați s-au format în Occident, au luat parte la evenimente științifice internaționale și au publicat în cele mai prestigioase reviste. După 1948, o dată cu instaurarea regimului communist în România, a avut loc o schimbare radicală, o dată cu limitarea accesului la mediile istoriografice occidentale și subordonarea istoriografiei ideologiei oficiale. S-a adăugat o brutală eliminare a oamenilor de știință din mediile academice, mulți dintre ei fiind închiși sub diverse acuzații false. Un exemplu în acest sens îl constituie Gheorghe I. Brătianu, care a sfârșit tragic în închisoarea de la Sighet. După 1948, o dată cu crearea Facultății de Istorie, istoria Bizanțului a continuat să fie predată, dar nici unul dintre profesori nu s-a ridicat la nivelul celor menționați mai sus.

COMMENTI MEDIEVALI A SENECA TRAGICO: INIZIATIVE EDITORIALI

Patrizia MASCOLI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: The Author explains recent editorial enterprises in the domain of Medieval commentaries to Seneca as a tragedian. Recently the publication of the editio princeps of Nicholas Trevet commentary has come to an end. Now a Research Group in the University of Bari is doing a similar task in order to publish Giovanni Segarelli's exegetical works on Seneca's tragedies.

COMENTARIII MEDIEVALE LA SENECA TRAGICUL: INIȚIATIVE EDITORIALE

Rezumat: Autorul analizează întreprinderile editoriale recente în domeniul comentariilor medievale la Seneca ca tragedian. Recent, publicarea ediției princeps a comentariului lui Nicholas Trevet a ajuns la capăt. Acum, un grup de cercetare de la Universitatea din Bari și-a asumat o misiune similară, anume de a publica lucrările exegetice ale lui Giovanni Segarelli la tragediile lui Seneca.

LA RECHERCHE SUR LA MIGRATION EN MÉSIE INFÉRIEURE. UN BREF BILAN ET NOUVELLES DIRECTIONS DE RECHERCHE

Lucrețiu MIHAILESCU-BÎRLIBA
(Université “Alexandru Ioan Cuza” Iași)

Abstract: After a short overview on the main scientific productions in the last decades, the author presents a critical review on the writings concerning the demography of the Roman province Moesia Inferior. He underlines the importance of the migration in the history of this province, presenting a new project initiated at the University of Iași: the new research directions are pointed out at the end of this article.

CERCETĂRI ASUPRA MIGRAȚIEI ÎN MOESIA INFERIOR. UN SCURT BILANȚ ȘI NOI DIRECȚII DE CERCETARE

Rezumat: După o scurtă privire asupra producțiilor științifice principale din ultimele decenii, autorul prezintă o analiză critică asupra contribuțiilor care privesc demografia provinciei romane Moesia Inferior. El subliniază importanța migrației în istoria acestei provincii și prezintă un proiect nou inițiat la Universitatea din Iași: noile direcții de cercetare în domeniu sunt evidențiate la finalul acestui articol.

CHARACTERISTICS OF THE SOURCES RELATED TO THE JEWS AND GODFEARERS. A CRITICAL VIEW

Iulian MOGA
(“Alexandru Ioan Cuza” University Iași)

Abstract: The main purpose of the article is to re-evaluate several criteria employed to make the distinction between true-born Jews, converts, and sympathizers in the epigraphic and written sources by questioning some traditional approaches.

CARACTERISTICILE IZVOARELOR PRIVITOARE LA EVREI ȘI LA GODFEARERS. O PRIVIRE CRITICĂ

Rezumat: Scopul principal al articolului este de a reevalua diferitele criterii folosite pentru a face distincția între evreii autentici din naștere, convertiți și simpatizanți în sursele epigrafice și scrise prin chestionarea unor abordări tradiționale.

THE MILITARY HISTORY OF THE ROMAN PROVINCES IN TODAY’S EUROPE. WITH A SPECIAL FOCUS ON ROMANIA

Eduard NEMETH
(„Babeș-Bolyai” University Cluj-Napoca)

Abstract: *The military history of the Roman Empire is today one of the most researched areas of the Roman history. The Roman army was not just a mean for conquest, but also contributed to the spreading of Latin language, Roman habits and civilization. The author presents a short report about the development of research in this field in the last two or three decades in Romania and in the world.*

ISTORIA MILITARĂ A PROVINCIIILOR ROMANE DIN EUROPA DE AZI. CU PRIVIRE SPECIALĂ ASUPRA ROMÂNIEI

Rezumat: *istoria militară a Imperiului roman este în prezent una dintre zonele cele mai cercetate ale istoriei romane. Armata romană nu a fost doar un mijloc de cucerire, ci, de asemenea, a contribuit la răspândirea limbii latine, a obiceiurilor și civilizației romane. Autorul prezintă un scurt raport privitor la dezvoltarea cercetării în acest domeniu în ultimele două sau trei decenii în România și în lume.*

LA RELIGIONE DELLA DACIA ROMANA NELLA STORIOGRAFIA RECENTE

Sorin NEMETI
(Universită "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca)

Abstract: *The Religion of the Roman Dacia. The Recent Historiography.* *The main aim of this study is to review the recent opinions of the historiography related to the religions in Roman Dacia (focused mainly on to the Romanian historical writings belonging to the last two decades). In a short introduction we sketch the main problems of the research of the topic from the end of the XIX-th century to the end of the XX-th. After that we present the contributions published in the span of time 1990 – 2010, organized in the "traditional" way (following the classification after the ethno-geographical origin of the cults).*

RELIGIA DACIEI ROMANE ÎN ISTORIOGRAFIA RECENTĂ

Rezumat: *Religia din Dacia romană. Istoriografia recentă.* *Scopul principal al acestui studiu este de a trece în revistă opiniile recente din istoriografia referitoare la religiile din Dacia romană (cu atenție specială pe scrierile istorice românești din ultimele două decenii). Într-o scurtă introducere vom schița principalele probleme ale cercetării subiectului de la sfârșitul secolului al XIX-lea până la sfârșitul al XX-lea. După aceea vom prezenta contribuțiile publicate în intervalul 1990 - 2010, organizate conform schemei "tradiționale" (urmând clasificarea după originea etno-geografică a cultelor).*

„LATE ANTIQUITY” OR „DOMINATE”? THE LATE ANTIQUE STUDIES IN ROMANIAN HISTORIOGRAPHY

Cristian OLARIU
(University of Bucharest)

Abstract: *The traditionalist view in Romanian historiography stressed the fact that the accession of Diocletian as ruler of the Roman Empire (20 November 284) marked the beginning of a new era in the history of the Roman Empire, the Dominate. The term „dominate” was used in order to mark a distinct part of the Roman history – the Late Empire had was mainly related to the term dominus – „master”, a term employed to designate the position of a slave owner over his slaves. During the Principate, there was an evolution towards autocracy that become obvious since the reign of Hadrian; from the Severi, the title Dominus was openly used to designate the emperor, thus making inappropriate the use of the term „Dominate” for the period*

from Diocletian onwards. In the Western world, Late Antiquity stay on firm bases as a distinctive field of research, in Romania, unfortunately, there are extremely few attempts in this direction. Usually, the post-revolutionary Romanian historiography had remained blocked in the old patterns of history, some of them a legacy of the communist past. In the first decade after the Romanian revolution (1989), there were some attempts to promote Late Antique studies as a separate discipline in the universities. Unfortunately, even in the year 2010, most of the Romanian researchers and university teachers are still dependent on a traditionalist view on Ancient history. The vast majority of researchers of the Late Antiquity still style themselves as specialists of Early Middle Ages/Early Medieval History, Early Byzantine History, Romano-Byzantine period, or simply, „the Dominate”.

„ANTICHITATEA TÂRZIE” SAU „DOMINAT”? STUDIILE DE ANTICHITATE TÂRZIE ÎN ISTORIOGRAFIA ROMÂNESCĂ

Rezumat: *Punctul de vedere tradiționalist din istoriografia românească a subliniat faptul că ascensiunea lui Dioclețian la conducerea Imperiului roman (20 noiembrie 284) a marcat începutul unei noi ere în istoria acestuia – Dominatul. Termenul “dominat” a fost folosit în scopul de a marca o parte distinctă a istoriei romane – Imperiul târziu, fiind definit după termenul Dominus – “stăpân”, termen pentru a desemna poziția de administrator de sclavi peste sclavii săi. În timpul Principatului, a existat o evoluție către autocrație, devenită evidentă în timpul domniei lui Hadrian; de la Severi, titlul Dominus a fost utilizat în mod deschis pentru a desemna pe împărat, făcând astfel inadecvată utilizarea termenului “Dominat” pentru perioada începând cu Dioclețian. În spațiul occidental, Antichitatea târzie stă pe baze solide ca un domeniu distinct de cercetare, pe când în România, din păcate, există extrem de puține realizări în această direcție. Din nefericire, istoriografia românească postrevoluționară a rămas blocată în vechile tipare de istorie, unele dintre ele o moștenire a trecutului comunist. În primul deceniu de după revoluția română (1989), au existat câteva încercări de a promova studiul Antichității târzii ca disciplină separată în universități. Din păcate, chiar și în anul 2010, majoritatea cercetătorilor români și profesori universitari sunt încă dependenți de viziunea tradiționalistă privind istoria antică. Marea majoritate a cercetătorilor Antichității târzii se consideră ei înșiși ca specialiști în Evul Mediu timpuriu / Istorie medievală timpurie, Istoria timpurie bizantină, perioada romano-bizantină sau, pur și simplu, “dominat”.*

BREVE STORIA DELLA FILOGIA CLASSICA ALL’UNIVERSITÀ “ALEXANDRU IOAN CUZA” DI IAȘI

Mihaela PARASCHIV
(Universită „Alexandru Ioan Cuza” Iași)

Abstract: *The article presents a short history of Classical Philology at the “Alexandru Ioan Cuza” University in Iasi, marking 150 years since its establishment, on the 26 of October 1860. The Classical Philological studies at the Iasi University are a continuation of the old tradition of teaching Latin and Ancient Greek in Moldova, at the Michaelian Academy in Iasi, founded in 1835 by prince Mihail Sturdza, at the Princely School from Trei Ierarhi, founded in 1640 by prince Vasile Lupu and at the Latin School from Cotnari, founded in 1562 by prince Iacob Heraclid Despot. At the Iasi University, Classical Philology was represented within the Languages and Philosophy Faculty by a Classical Languages’ Department, established in 1897, composed of a Latin Section and an Ancient Greek Section, which coexisted until 1951, when Classical Philology’s educational system began its period of decline. Between 1951 and 1990, Latin was taught at the Faculty of Philology, Theology, History and Law, and Greek was taught at the Faculty of Theology, Philosophy and History. However, a Classical Philology Section was no longer available. This section was reintroduced in 1990 and continues to function to present day.*

SCURTĂ ISTORIE A FILOLOGIEI CLASICE LA UNIVERSITATEA “ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI

Rezumat: *Articolul prezintă o scurtă istorie a filologiei clasice la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, marcând 150 ani de la înființarea sa, pe 26 octombrie 1860. Studiile de filologie clasică la Universitatea din Iași sunt o continuare a tradiției mai vechi de predare a latinei și a limbii vechi grecești în Moldova, la Academia Mihăileană din Iași, fondată în 1835 de către domnitorul Mihail Sturdza, la Școala Domnească de la Trei Ierarhi, fondată în 1640 de domnul Vasile Lupu și la Școala latină de la Cotnari, fondată în 1562 de către prințul Iacob Despot Heraclid. La Universitatea Iași, filologia clasică a fost reprezentată în cadrul Facultății de Limbi și Filosofie de către Catedra de Limbi clasice înființată în 1897 și compusă dintr-o secțiune latină și una de greacă veche, care au coexistat până în 1951, atunci când învățământul filologic clasic a intrat în declin. Între 1951 și 1990, latină a fost predată la Facultatea de Filologie, Teologie, Istorie și Drept iar greaca la Facultatea de Teologie, Filosofie și Istorie. Cu toate acestea, o secție de Filologie clasică nu a mai existat. Această secțiune a fost reintrodusă în anul 1990 și continuă să funcționeze până astăzi.*

COLLANE DI TESTI GRECI E LATINI IN ITALIA NEL XX SECOLO

Luigi PIACENTE
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The author reviews the current situation about Greek and Latin classical collections critically edited. He starts from English, French and German collections to dwell upon similar enterprises in Italy. Here at the present time we assist to a substantial waste of publishing initiatives in this domain.*

COLECTII DE TEXTE GRECEȘTI ȘI LATINE ÎN ITALIA ÎN SECOLUL AL XX-LEA

Rezumat: *Autorul trece în revistă situația actuală a colecțiilor de texte grecești și latine clasice editate în mod critic. El pornește de la colecțiile engleze, franceze și germane și insistă asupra întreprinderilor similare din Italia. În momentul de față, aici, asistăm la o diminuarea substanțială a inițiativelor de publicare în acest domeniu.*

LE SCIENZE DELL'ANTICHITÀ OGGI: SUCCESSI E DIFFICOLTÀ IN UN'EPOCA DI CAMBIAMENTI

Nelu ZUGRAVU
(Università “Alexandru Ioan Cuza” Iași)

Abstract: *In the first part of this study, the author presents the contributions of the Classical studies to the understanding of the complex transformations from our age – the idea of European Community in history, the connections between ancient world empires with the present European Community resembling a postmodern empire, Classical traditions and the constructions of ethnic and national identities etc. In Part Two, the author analyses the difficulties confronted Classics, such as the nature of the discipline and future profession on offer, and the demise of Classical education in an age based on new values. This is an age confronted by other problems arising from democracy, such as freedom of choice and freedom of speech, feminist ideology, sexual morality, religious diversity, etc., an age interested by another ideal of paideia (pragmatism, marketing, etc.). In the final section, the author presents the new initiatives put forward to overcome the crisis of Classical education, to increase interest in Classical antiquity, and teach and learn Classical languages – opportunities offered by cine-*

matic representations, popular culture, and digital technology, the integration of Classics in cultural studies, and the increased interest in the cultural heritage.

ȘTIINȚELE ANTICHITĂȚII AZI: SUCESE ȘI DIFICULTĂȚI ÎNTR-O EPOCĂ A SCHIMBĂRILOR

Rezumat: *În prima parte a acestui studiu, autorul prezintă contribuțiile studiilor clasice la înțelegerea transformărilor complexe din epoca noastră - ideea de Comunitate Europeană în istorie, conexiunile dintre imperiile lumii antice și Comunitatea Europeană asemănată unui imperiu postmodern, tradițiile clasice și construcția identităților etnice și naționale ș. a. În partea a doua, autorul analizează dificultățile cu care se confruntă clasiștii, cum ar fi statutul disciplinei și viitoarea profesie oferită și dispariția învățământului clasic într-o epocă bazată pe alte valori.. Aceasta este o epocă ce se confruntă cu alte probleme care decurg din democrație, cum ar fi libertatea de alegere și libertatea de exprimare, ideologia feministă, moralitatea sexuală, diversitatea religioasă ș.a., o epocă interesată de un alt ideal de paidea (pragmatism, marketing etc). În secțiunea finală, autorul prezintă noile inițiative luate pentru a depăși criza din educație clasică, pentru a spori interesul pentru antichitatea clasică și pentru învățarea limbilor clasice - oportunitățile oferite de producțiile cinematografice, cultura de masă și tehnologia digitală, integrarea științelor clasicismului în studiile culturale, precum și creșterea interesului pentru moștenirea culturală.*